

RAPPORT

Kommunernas och landstingens bidrag till studieförbund och folkhögskolor

Undersökning genomförd under år 2001

Innehållsförteckning

I	Uppdraget	3
II	Sammanfattning.....	3
III	Beskrivning av undersökningsmetod.....	3
	III.1 Insamling av uppgifter om kommunernas bidrag till studieförbund	3
	III.2 Insamling av uppgifter om landstingens bidrag till folkhögskolor.....	3
	III.3 Övrig datainsamling.....	3
IV	Redovisning.....	4
	IV.1 Definition av bidragsbegreppet.....	4
	IV.2 Kommunernas stöd till folkbildningen	4
	Bidrag till studieförbunden	4
	Relationen mellan statens bidrag och kommunernas bidrag på nationell nivå.....	5
	IV.3 Landstingens bidrag till folkhögskolor	5
	Bidrag till folkhögskolorna.....	5
	Relationen mellan statens bidrag och landstingens bidrag på nationell nivå	6
	Interkommunala ersättningar för folkhögskoleelever.....	6

I Uppdraget

Folkbildningsrådet har enligt regeringsbeslut (riktlinjer 2000-12-21) fått i uppdrag att redovisa utvecklingen av kommunernas bidrag och landstingens bidrag till studieförbund respektive folkhögskolor. Redovisningen skall visa relationen mellan statens bidrag och kommunernas bidrag på nationell nivå.

II Sammanfattning

Kommunernas stöd till studieförbunden har sedan 1991 minskat från 663 mkr till knappt 455 mkr år 2001, dvs med över 31%. Per invånare har de kommunala bidragen minskat från 77:50 kr till 51:20 kr.

Kommunbidragen storlek relaterat till statens bidrag har blivit allt lägre. År 1991 motsvarade kommunbidraget ca 55% av statens bidrag till studieförbunden. År 2001 är motsvarande relation 37%. Under senaste femårsperioden utgör minskningen ca 10 procentenheter.

När det gäller landstingens bidrag till folkhögskolornas verksamhet är bidragsförändringarna marginella. Landstingsbidragets storlek motsvarar ca 35% av det totala statsbidraget till folkhögskolorna.

III Beskrivning av undersökningsmetod

III.1 Insamling av uppgifter om kommunernas bidrag till studieförbund

Redovisningen av kommunernas bidrag till studieförbunden baseras främst på den information och de data som har tillförts via Folkbildningsförbundets undersökningar.

Folkbildningsförbundet, som är de 11 studieförbundens intresseorganisation och en av Folkbildningsrådets tre medlemsorganisationer, samlar med hjälp av länsbildningsförbunden årligen in uppgifter om kommunernas bidrag till studieförbundens lokala verksamhet. Den senaste insamlingen genomfördes under första halvåret år 2001 och redovisar kommunernas bidragsbudget till studieförbunden för år 2001. Tidigare års uppgifter avser bidragsutfallet.

III.2 Insamling av uppgifter om landstingens bidrag till folkhögskolor

I begreppen landsting och landstingsbidrag avses även regioner och regionbidrag.

Folkbildningsrådet har inhämtat uppgifter om landstingens bidrag till folkhögskolorna. Samtliga landsting och regioner samt Gotlands kommun har under början av år 2002 redovisat sina bidrag till folkhögskolornas verksamhet för år 2001 samt budgeterade bidrag för år 2002. Uppgifterna har inhämtats via en enkel enkät som besvarats av ansvarig handläggare.

III.3 Övrig datainsamling

Under år 2000 gjorde Folkbildningsrådet en större utredning av kommunernas och landstingens bidrag till studieförbund och folkhögskolor. Folkbildningsrådet fick då enligt regeringsbeslut (riktlinjer 1999-12-16) i uppdrag att redovisa utvecklingen men även att redovisa och kommentera utvecklingstendenserna samt att bedöma orsakerna till förändringarna i bidragsgivningen.

Data från den under år 2000 genomförda utredningen har även använts i denna redovisning.

IV Redovisning

IV.1 Definition av bidragsbegreppet

Med bidrag avses endast kommunernas och landstingens *allmänna* stöd till studieförbund och folkhögskolor. Projektbidrag, ersättning för uppdragsverksamhet etc ingår ej i redovisningen. Ej heller ingår, om inte annat anges, interkommunala eller andra elev ersättningar i bidragsredovisningen.

IV.2 Kommunernas stöd till folkbildningen

Bidrag till studieförbunden

I tabell 1 redovisas Folkbildningsförbundets statistikinsamling avseende det kommunala bidraget till studieförbundens verksamhet under perioden 1991-2001.

Tabell 1 Totalt kommunbidrag till studieförbundens verksamhet

År	Bidrag i tkr	Förändring föregående år		Per invånare
		Tkr	Relativ	
1991	663 302,4			77,48 kr
1992	643 486,3	-19 816,1	-3,0%	75,16 kr
1993	587 858,8	-55 627,5	-8,6%	68,03 kr
1994	556 361,5	-31 497,4	-5,4%	64,57 kr
1995	545 261,0	-11 100,5	-2,0%	61,47 kr
1996	526 419,5	-18 841,4	-3,5%	59,22 kr
1997	505 659,7	-20 759,8	-3,9%	57,50 kr
1998	493 806,7	-11 853,0	-2,3%	56,06 kr
1999	469 627,0	-24 179,7	-4,9%	53,05 kr
2000	462 624,0	-7 003,0	-1,5%	52,20 kr
2001 (budget)	454 806,0	-7 818,0	-1,7%	51,18 kr
Förändring under perioden		-208 496,4	-31,4%	-26,30 kr

Under hela perioden (1991-2001) har kommunernas allmänna bidrag till studieförbundens folkbildningsverksamhet minskat i absoluta tal med 208,5 mkr (-31,4%). Om hänsyn tas till inflationen baserad på konsumentprisindexets utveckling (KPI) är minskningen under motsvarande period närmare 43%.

En jämförelse för senaste femårsperiod visar att kommunernas bidrag minskat med 51 mkr (-10,1%) sedan 1997 eller -12,5% med hänsyn till inflationen.

I undersökningen från år 2000 redovisar 25% av landets kommuner att man sannolikt kommer att minska bidraget under perioden 2001-2003 medan 11% av kommunerna såg en ökning under samma period som möjlig. Resultatet från den senaste undersökningen år 2001 bekräftar kommunernas bedömning avseende en fortsatt minskning av bidraget till studieförbunden. Totalt har 81 kommuner minskat sina bidrag från år 2000 till år 2001, vilket utgör 29% av samtliga kommuner. Det är således fler kommuner som genomfört en faktisk minskning än det antal som under år 2000 bedömt att man skulle minska bidraget. Sex kommuner, samtliga i Stockholms län, bidrar ej men något allmänt stöd till studieförbunden.

Relationen mellan statens bidrag och kommunernas bidrag på nationell nivå

I tabell 2 redovisas en jämförelse mellan statens och kommunernas bidragsutveckling. Vidare redovisas hur stor andel kommunernas bidrag utgör i relation till statens stöd i form av det allmänna folkbildningsanslaget till studieförbundens verksamhet.

Tabell 2 Kommunbidrag i relation till statsbidraget (tkr)

År	Statsbidrag	Kommunbidrag ¹	Andel
1992	1 177 000	643 486	54,7%
1993	1 057 819	587 859	55,6%
1994	1 100 607	556 362	50,6%
1995	1 070 648	545 261	50,9%
1996	1 120 675	526 420	47,0%
1997 ²	1 108 834	505 660	45,6%
1998	1 142 260	493 807	43,2%
1999	1 184 397	469 627	39,7%
2000	1 199 704	462 624	38,6%
2001	1 216 841	454 806	37,4%

¹ Kommunbidrag baserat på Folkbildningsförbundets årliga statistikinsamling. År 2001 avser kommunbidraget budgeterat belopp.

² Bidragen är helt jämförbara från och med 1997 då verksamhets- och kalenderår sammanfaller.

Kommunbidragens relation till statens bidrag har minskat under hela perioden. Minskningen utgör drygt 17 procentenheter sedan 1992. Den senaste femårsperioden är minskningen ca 10 procentenheter.

IV.3 Landstingens bidrag till folkhögskolor

Bidrag till folkhögskolorna

I tabell 3 redovisas landstingens stöd till folkhögskolornas. Uppgifterna för år 2001 används vid jämförelsen med statens bidrag.

Tabell 3 Totalt landstingsbidrag till folkhögskolornas verksamhet (tkr)

År	Landstingsfolkhögskolor	Rörelsefolkhögskolor	Totalt	Förändring jämför 1999
1999 (utfall)	294 148,9	136 593,5	430 742,4	
2000 (budget)	294 482,1	142 036,0	436 518,1	
2001 (utfall)	314 805,6	137 236,2	452 041,8	4,9%
2002 (budget)	313 641,6	142 725,7	456 367,3	
Förändring under perioden	+ 19 492,7	+ 6 132,2	+ 25 624,9	

Landstingens bidrag till folkhögskolornas verksamhet har varit tämligen konstant fränsett smärre justeringar för prisomräkningar. Ökningen med 4,9% från år 1999 till år 2001 kan förklaras med prisomräkning, även om regionala avvikelser kan förekomma.

Relationen mellan statens bidrag och landstingens bidrag på nationell nivå

I tabell 4 redovisas en jämförelse mellan statens och landstingens bidragsutveckling. Vidare redovisas hur stor andel landstingens bidrag utgör i relation till statens stöd i form av både allmänt folkbildningsanslag och anslaget för den särskilda utbildningsinsatsen.

Tabell 4 Landstingsbidrag i relation till statsbidrag (tkr)

År	Statsbidrag	Landstingsbidrag	Andel
1999	1 249 387	430 742	34,5%
2000 ¹	1 263 395	436 518	34,6%
2001	1 270 249	452 042	35,6%
2002 ²	1 259 813	456 367	36,2%

¹ Landstingsbidraget avser budget år 2001.

² Landstingsbidraget avser budget år 2002. I statsbidraget ingår från och med 2002 överförda medel för utvecklings- och försöksverksamhet på 4,23 mkr (tidigare anslagspost 3) och för studerandeorganisationer på 0,2 mkr (tidigare anslagspost 5).

Landstingsbidragen motsvarar ca 35% av det totala statsbidraget till folkhögskolorna. Medlen för den särskilda utbildningsinsatsen kommer att reduceras med 30% under perioden 2001-2003, vilket förklarar att relationerna mellan stats- och landstingsbidragen avviker både år 2001 och 2002 jämfört med de två föregående åren.

Interkommunala ersättningar för folkhögskoleelever

Med interkommunala eleversättningar avses de bidrag som transfereras mellan olika landsting för elever från det egna länet som studerar på folkhögskola i ett annat län.

Interkommunala ersättningarna för folkhögskoleelever under 2001 för samtliga elever från egna län som studerar på landstings- och/eller rörelsefolkhögskolor i andra län bedöms uppgå till ca 88 mkr. Motsvarande ersättningar år 1999 har bedömts till ca 80 mkr. Tidigare redovisad uppgift för år 1999 på 76 mkr har uppmjukats med ca 4 mkr då region Skåne korrigerat sina uppgifter.